

*Os, ex quo Themidis fluxere oracula, mutum
 Hic in proposita cornitur effigie,
 Non responsa dabit: sed, qui sine fine loquentur
 Innumeris libri vocibus, illa dabunt.*

J. Sanguinest.

St. P. Kelly del.

TRACTATUS
DE PENSIONIBVS
ECCLESIASTICIS;

AD STYLVM CVRIÆ ROMANÆ.

Et ad præxim Tribunalium Galliarum accommodatus.

AVTHORE PER-ILLVSTRI DOMINO PETRO FRANCISCO
DE TONDVTI, SANLEGERII
DOMINO ET TOPARCHA, I.C. AVENIONENSI,

Comite Palatino, & Sancti Officij Consultorum Decano.

ADIICITVR IN FINE OPERIS SELECTARVM ATQVE RECENTISSIMARVM
Rota Romana Decisionum Centuria, pro confirmatione eorum, qua ab Authore resoluta sunt in materia
Pensionum & Beneficiorum: Cum Notis quibusdam ad præcedentia Opera.

NUNC PRIMUM IN LVCEM PRODIT.

LUGDVNI,
Sumpt. PHILIPPI BORDE, LAURENTII ARNAVD,
& CLAVDII RIGAVD.

M. DC. LXII.
CVM SVPERIORVM PERMISSV.

AD DEVM OPTIMVM MAXIMVM
Regem Regum & Dominum
Dominantium,

ET AD GLORIOSISSIMAM ET IMMACVLATAM
Virginem Dei Genitricem Mariam.

EQVVM est, ut cui vitam, salutem animi & corporis, facultatum commoda, omniâque mea debeo, aliquam saltem tot tantorumque beneficiorum pensionem, in huiusce de Pensionibus Ecclesiasticis tractationis exordio persoluam; sortem propediem, pro ut Divina Majestati tua placuerit, redditurus. Fructus hic est honesta missionis, quam in hac senectute mea, ex plusquam sexagenaria librorum Legalium revolutione fatigatus, tua annuente clementia, volens lubensque suscepi. Dediti Domine Deus meus pauperissimo seruo tuo sufficientia undique subsidia, quibus suscepti huius ad publicam utilitatem laboris desiderium consoueres. Duplicem agnosco hac in re tua immensa erga me bonitatis effectum, Pietatis videlicet aduersus infimam creaturam tuam, & Misericordiae aduersus abiectissimum & immeritum peccatorem: cui duplici respondere conabor quoad sciam poteroque debita venerationis & seruitutis officio, Amoris nempe, quem in tuis creaturis expetis, & profundissima submissionis. Quod si rebus factisque prestare non sit in mea manu, verbis tamen, & ardentissima animi contentione protestabor.

Te verò Gloriosissimam & Immaculatam Dei Genitricem & sponsam, quibus possum affectibus omnimoda cum humilitate & reuerentia, Lucubrationes istas Deo primum, Tibique (*Quam Libram* obsignatum Gregorius vocat) dicatas, precor, ut benignè tanquam Sanctissima studiorum meorum Praeses excipias, meque famulum tuum sub tuis auspiciis in hac mortalis vita breuitate militantem, ad caelum intendere facias, & aeternam illam palmam tuis intercessionibus, obtinere. Hoc supplex postulat

Pauper seruus & humilis

TONDINTVS SANLEGERIVS.

TRACTATUS DE PENSIONIBVS ECCLESIASTICIS.

CAPVT I. ARGVMENTVM.

EPISCOPOS ex iustis causis posse pensiones super beneficiis Ecclesiasticis imponere. Et quæ sint illæ causæ. Pensiones sine causa posse Summi Pontificis autoritate imponi; si tamen causa falsa fuerit, nullas esse: Episcopos tamen, nec in fauorem Tertij, nec in vim pacti præcedentis posse reseruare. Quid de Legato Auenionensi? De pensione per Episcopum concessa in fraudem. Vtrum qui beneficij est incapax, sit etiam incapax pensionis.

Pensio pro persona incerta, an possit reseruari? Et vtrum sufficiat reseruari post resignationem, vt dicatur facta ex causa resignationis? In Gallia quæ sint causæ, sine quarum interuenta pensio declaratur nulla.

S V M M A R I A.

- 1 *Episcopus de iure potest pensiones imponere super beneficiis, dummodo id faciat iusta de causa.*
- 2 *Vna ex causis propter quas pensio per Episcopum reseruari potest, est paupertas studentis.*
- 3 *Episcopus secundum sententiam Rebuffi, non potest suo nepoti reseruare pensionem super alicuius beneficio.*
- 4 *Episcopus etiam proprio nepoti pauperi causa studiorum, aut alia simili, pensionem dare potest.*
- 5 *Vna ex causis propter quas Episcopus potest pensionem assignare, est utilitas Ecclesie.*
- 6 *Reprobatur opinio asserentium Episcopos amisisse ius pensiones imponendi.*
- 7 *Plures alie iusta causæ, propter quas potest pensio reseruari per Episcopos, breuiter resanleger. de Pensionib.*

consentur.

- 8 *Episcopi non possunt reseruare Pensiones in fraudem.*
- 9 *Quomodo verum sit, eum, qui non est capax beneficij, non esse etiam capace[m] pensionis.*
- 10 *Papa potest pensiones super beneficiis imponere etiam sine causa.*
- 11 *Papa concedere potest fructus omnes beneficiorum illis, qui nullum in eis habent titulum.*
- 12 *Pensio auctoritate summi Pontificis imposita ex falsa causa, est nulla.*
- 13 *Pensio imposita ex causa resignationis corruit si resignatio sit nulla. Idem si ex causa translationis, qua nulla sit.*
- 14 *Episcopus non potest reseruare pensiones nisi in ipso actu collationis.*
- 15 *Reseruatio pensionis à Papa facta consentur eodem tempore collationis, si intra biennium facta sit.*

SELECTARVM
ATQVE RECENTISSIMARVM
ROTÆ ROMANÆ
DECISIONVM
CENTVRIA.

SELECTARVM ROTÆ ROMANÆ DECISIONVM,

Quibus tradita per Authorem in suis Resolutionibus circa materiam
Pensionum & Beneficiorum corroborantur.

CENTVRIA.

R. P. D. OTTHOBONO
ACERNEN. VICARIJ.

Lunæ 30. Maij 1650.

Ad partem 2. cap. 4. §. 6. num. 14.

ARGVMENTVM.

CAPITVLVM Ecclesiæ Cathedralis sede Episcopo, ali vacante habet ius deputandi Vicarium, proutiue tam quoad beneficia seu portionarios, quàm quoad Capitula Ecclesiarum Parochialium, nisi adsit consuetudo immemorialis in contrarium. Transactio continetis alienationem iurium Ecclesiæ non valet sine beneplacito Apostolico quod non præsumitur spatio 30. annorum nisi concurrat obseruantia durante illo tempore.

S V M M A R I V M.

1. Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, Sede Episcopali vacante, succedit Episcopo in Jurisdictionibus.
 2. In deputatione Vicarij Capitalaris Sede vacante concurrere non possunt portionarij, nec Capitulum Ecclesiæ Collegiata nisi adsit consuetudo immemorialis in contrarium.
 3. Vicarius tam generalis quàm si Diocesis contineat loca plurimum remota constituendus est foraneus.
 4. Rota reuerenter amplectitur declarationes Sacrae Congregationis Concilij Tridentini.
- Decid. Rot. Rom.

5. Per commissionem appellationis non derogatur auctoritati, & executioni decretorum Congregationis Sacri Concilij Tridentini.

6. Transactio alienationem continens nulla est si non interueniat beneplacitum Apostolicum.

7. Etamsi transactio fiat inter duas Ecclesias debet interuenire auctoritas Sedis Apostolicæ.

8. Maxime quando illa fuit expressè reservata cum Clausula quod alias illa transactio esset nulla.

9. Presumptio beneplaciti Apostolici cessat si instrumenti obseruantia per spatium 30. annorum non concurrat.

10. Et talis obseruantia debet esse continua & successiua.

DECISIO I.

Resolutum fuit constare de bono iure Capituli Cathedralis Ecclesiæ Acerni deputandi Vicarium Generalem Sede Episcopali vacante etiam in Oppido Montis Coruini libere ibique vlla nominatione Cleri, seu asserti Capituli Collegiæ eiusdem Oppidi: certum est enim quod ex dispositione iuris communis Sede Episcopali vacante, Capitulum Ecclesiæ Cathedralis succedit Episcopo in iurisdictione, vt sunt text. in c. cum olim, de maior. & obed. & in c. 1. eodem tit. in 6. Rot. decid. 296. num. 1. par. 1. recent. & in specie quoad deputationem Vicarij disponit Sacr. Conc. Trident. sess. 24. de reform. cap. 16. & probat Pauin. de potest. Capit. Sed. Vacant. part. 1. quest. 2. & dixit Rot. in Anagnin. seu Ciuitaten. Deputationis Vicarij 19. Ianuarij 1646. coram R. P. D. meo Meltio. † adeo vt nec ipsi Portionarij Ecclesiæ Cathedralis, neque Clerus hanc potestatem habeat etiam